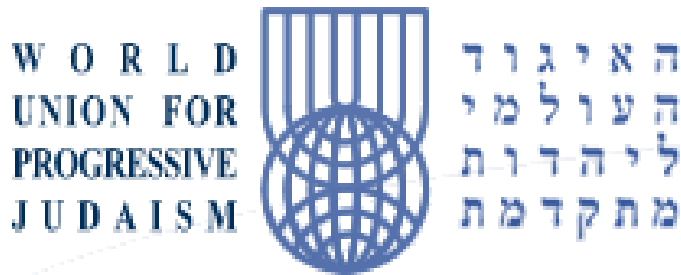

5776

Torah from Around the World

Het Goddelijke attribuut van chesed (liefde en goedheid) zei: „Zolang Awraham er was, had ik niets te doen, want hij deed mijn werk in mijn plaats.” Sefer HaBahir

Sjabbat 14 november 2015 / 2 kislev 5776, Toledot, Beresjiet / Genesis 25:19 - 28:9

Tanach, blz. 48 - 55
Haftara: Misjlé 4:1 - 27
Tanach, blz. 1421 - 1423

Commentaar: Rabbijn Albert Ringer is rabbijn van LJJ Rotterdam en werkzaam voor de Nederlandse Strijdkrachten.

Slechts één zegen?

De sidra van deze week, Toledot, bevat het verhaal over de zegen die Ja'akov steelt van Esav, zijn broer. Het is een prachtig geschreven verhaal, een van de kleine juweeltjes van de Tora. Als je dat nooit eerder gedaan hebt, lees het alsjeblieft. (Beresjiet/Genesis 27:1-28:4)

Er zijn allerlei vragen te stellen bij dit verhaal. Waarom, bijvoorbeeld, houdt Jitschak meer van Esav dan van Ja'akov? Niet omdat Jitschak zelf van jagen hield. De Tora zegt: omdat Esav van jagen hield en Jitschak van de smaak van wild. De Tora geeft ons niet een beeld van een vader en een zoon die in het weekend gezellig samen naar buiten gaan. Bijna integendeel, Jitschak is degene die loopt te mediteren in het veld. Was Esav een soort ideaal voor Jitschak? Zag hij zijn ene zoon als degene die datgene verwezenlijken zou wat hem zelf nooit was gelukt? Herkende hij in zijn andere zoon, degene die ervan hield om in tenten te wonen, teveel van zichzelf?

Persoonlijk vind ik de meest trieste zin uit het hele stuk de klacht van Esav. Wanneer zijn vader hem vertelt dat zijn broer de zegen heeft gekregen die voor hem bedoeld was, zegt hij: „Vader, heb je dan maar één zegen?” Misschien is de basis van ‘een zegen geven’ wel instemmen met wat iemand is, met zijn of haar idealen en manier van leven. De zegen in iemand herkennen. Kinderen, mensen in het algemeen, zijn heel verschillend. Kunnen wij maar op één manier naar anderen kijken? Zijn wij ook in staat de zegen te zien van iemand anders, iemand die andere idealen vertegenwoordigt dan die van onszelf? Zijn wij in staat die idealen onder woorden te brengen en de zegen uit te spreken?

In de verhalen van de Tora spelen verschillende lagen een rol. Een zegen kan betekenis hebben op het persoonlijke vlak, iets zeggen over de verdere geschiedenis van een mens. Maar de Tora wil ons ook iets zeggen over de relatie van God met de mensheid. Eerder in de Tora hebben wij gelezen dat in Awraham de volkeren gezegend zijn. De zegen van de aartsvaderen betrekken wij op onszelf, op het joodse volk. Wij noemen God onze Vader, onze Koning, maar heeft God dan echt maar één zegen?